

Förnyad ansökan till utmärkelsen Skola för hållbar utveckling

SKOLA
FÖR HÅLLBAR
UTVECKLING

Skolverket

www.skolverket.se/hallbarutveckling

Ansökan med bilagor skickas in via e-post till
skolverket@skolverket.se

Skolans namn: Hortlax Förskoleområde
Skolans verksamhetsform: Förskola

Skolans län: Norrbotten
Skolans kommun: Piteå kommun
Skolans kommunkod: BD 2581
Skolans gatuadress: Hortlaxvägen 14c
Skolans postnummer: 94431
Skolans postort: Hortlax

Skolans telefonnummer:
Skolans e-post:
Skolans hemsida:

Kontaktperson
Namn: Ann-Sofie Gustavsson
Telefon: 0911-69 73 83, 070-216 30 68
E-post: ann-sofie.gustavsson@pitea.se

Rektor/förskolechef
Namn: Ann-Sofie Gustavsson
Telefon: 0911-69 73 83, 070-216 30 68
E-post: ann-sofie.gustavsson@pitea.se

1. Delaktighet

Beskriv hur ni under den tid som ni har haft utmärkelsen har organiserat verksamheten så att all personal ges möjlighet att aktivt delta i arbetet med hållbar utveckling.

Så här har vi arbetat med delaktighet:

Vi har en lokal utvecklingsgrupp, med pedagoger från alla förskolor i området. Vi träffas vid 3-4 tillfällen varje termin och diskuterar pedagogiska frågor och hur vi ska utveckla verksamheten mot målen.

I lokalsamverkansgruppen träffas representanter för båda fackförbunden, varje månad per termin för att få insyn i den fackliga process som pågår. Representanterna informerar sedan de övriga anställda i verksamheten. Beslut fattas gemensamt på arbetsplatsträffar.

Förskolorna i området har ett årshjul så att alla vet vad och när olika saker sker.

Medarbetar/lönesamtal har vi ett /år samt två 10 minutersamtal under året

I medarbetarsamtalet har man möjlighet att formulera sin egen utvecklingsplan samt tankar och idéer kring verksamheten. Alla har egna individuella mål för året som utvärderas i lönesamtalet.

Varannan vecka har 2 av förskolorna husmöte i tvärgrupper mellan avdelningarna. Innan mötet har avdelningarna skrivit upp punkter som ska diskuteras och tas beslut om.

Vi har ett nytt dokument för det systematiska kvalitetsarbetet med kontinuerlig uppföljning, reflektion och analys.

Vi arbetar för en giffri förskola vilket innebär att vi sorterat bort plast som luktar eller är klibbigt, tyg och elektronik m.m. Vid nyinköp gör vi medvetna val kring material att det ska vara hållbart och giffritt.

Vi har en trivselgrupp som ordnar aktiviteter som främjar hälsan för pedagoger.

Vad har fungerat bra?

Strukturen och organisation på APT har blivit tydligare med stående punkter kring bl.a. hållbar utveckling och normer. Lönesamtal och utvecklingssamtal har förändrats så vi har ett samtal på hösten och ett uppföljningssamtal på våren. Det systematiska kvalitetsarbetet har blivit mer levande och ett verktyg som tydliggör utvecklingen i vår verksamhet. Vi har en gemensam plattform med information, protokoll, blanketter m.m. som alla kan ta del av och hålla sig uppdaterad.

Hur kommer ni att arbeta vidare med att utveckla ert arbete gällande delaktighet?

Fortsätta med den struktur som har utformats och som vi tycker fungerar bra.

2. På vilket sätt görs barnen och eleverna delaktiga i arbetet med hållbar utveckling.

Så här arbetar vi med barnens och elevernas delaktighet i arbetet med hållbar utveckling?

Barnen är mycket delaktiga i hur miljöerna utformas och vilka material som används, genom att pedagogerna är närvarande och lyhörda för barns perspektiv.

Värdegrundns frågor om hur vi är mot varandra arbetas med på olika sätt, bl.a. för att barnen ska se olikhet som en tillgång och visa hänsyn mot varandra.

Barnen är med och fattar tillsammans demokratiska beslut t.ex. Lärmiljöer och olika aktiviteter.

Tydlig struktur för sortering av förskolans material, det gör barnen mer självständiga och delaktiga.

Matsituationen är lustfylld och vi uppmuntrar barnen att ta lagom stora portioner och känna efter och själva avgöra portionsstorleken. Eftersom vi erbjuder buffé så synliggörs all mat, alla grönsaker och vegetariska alternativ. Vi skapar en lugn stund genom att dela barngruppen på olika sätt.

Det finns kärll för återvinning av material på enheten som barnen sedan tar till en återvinningsstation och sorterar.

Hälsofrämjande lekar som stimuleras till rörelse.

Organisationen i ex. Hallen, gör att barnen tar ansvar över sina kläder.

Vad har fungerat bra?

Vi upplever att barnen känner sig delaktiga och deras tankar och idéer tas tillvara.

Miljöerna inspirerar till ett lärande och ger möjlighet till fler lekar.

Barnen är intresserade och medvetna om hur material ska sorteras.

Vi delar barngruppen i mindre grupper så ofta som möjligt och därmed ges alla barn större möjlighet till inflytande och delaktighet. Det är lättare att göra sig hörd och bli lyssnad på.

Vad kan utvecklas?

Det är en pågående process med att arbeta med barns delaktighet i förskolan.

Vi arbetar för att hitta nya sätt att involvera barnen i hållbar utveckling, socialt, materiellt och ekonomiskt.

Sänka ljudnivåerna på förskolan, för att skapa en bra lärsituationer i de olika miljöerna.

Fortsätta dela barngruppen

3. Ny personal

Beskriv hur ni under den tid som ni har haft utmärkelsen har arbetat med ny personal.

Så här har vi arbetat med ny personal:

Alla anställda i Hortlax förskoleområde ska få ett bra välkomnande och stöd i att komma in i arbetet. Därför har vi gjort en folder med information (se bilaga 1) och upprättat en handlingsplan med vem som gör vad vid introduktion av nyanställda (se bilaga 2)

Vad har fungerat bra?

Tydlighet med vem som gör vad.

Hur kommer ni att fortsätta arbeta med att utveckla rutiner för ny personal?

Följa upp och se att detta dokument blir levande i vårt område och alla blir väl mottagna.

4. Kompetensutveckling

Beskriv hur ni under den tid som ni har haft utmärkelsen har arbetat med kompetensutveckling.

Så här har vi arbetat med kompetensutveckling:

Alla pedagoger i förskoleområdet har deltagit i:

föreläsning och work shops Piteå Kunskapsfestival med fokus på bl.a. hållbar utvecklings utveckling och giffri miljö.

föreläsningar av Stefan Einhorn "Konsten att vara snäll", Christian Eidewald "Systematiskt kvalitetsarbete", Ulla-Karin Lundgren "Digitala verktyg", Lennart Olsson "Kulturer i möte – Kulturell mångfald. förskolans mål, intentioner och uppdrag", Wilhelm Lundström "Ergonomi och hälsa inom förskola. Logopederna Mia Öman Lindgren, Lovisa Asker och Desire Karlsson "Språkutveckling", Peter Friberg "Hemmasittare, be-mötande och myck-et mer". Ulrika Ahlqvist- Låt din hjärna blomma. Eila Stenvall " Arbetsglädje" Lars Gustavsson "Jaget, laget och verksamheten", Christoffer Andreasson "Barn i behov av särskilt stöd". P-O Eriksson "Förskollärares förändrade yrkesroll". MorganAlling "Din arbetsplats - en plats med arbetsglädje och utveckling"

TAKK (tecken som alternativ och kompletterande kommunikation) utbildning av Maria Olofsson

Läsecirkel kring boken "Hissad och Dissad" av Margareta Öhman.

Kollegiala lärarträffar i samverkan med pedagoger från Bergsviken och Infjärdens förskoleområden som letts av Birgitta Häggbom Tuveborg pedagogista i området.

Föreläsning "Gift fri förskola" av Catrine Tourda för inköpsansvariga i förskolan.

Förskollärare har gått på föreläsning av Leif Strandberg "Läroplanen, barnen och jag".

Vad har fungerat bra?

Värdefullt med TAKK utbildning eftersom alla pedagoger fått samma utbildning. Det innebär också att alla barn får samma möjlighet till kommunikation.

Kompetensfredagarna, att få träffa andra kollegor och ta del av deras tankar.

Intressanta föreläsningar som väcker tankar och ökar vår kompetens.

Vi har fått stöd och kunskaper om bl.a. barns tal och språkutveckling av logoped som har deltagit i verksamheterna på förskolorna.

Pedagogistan har deltagit i verksamheterna vid bl.a. lärmiljöer där vi fångar upp barnens intressen och ger möjlighet att utvecklas. Vi skapar material som är hållbara och inte går sönder och använder oss av naturmaterial.

Under de senaste två åren har vi använt vissa dagar till kompetensutveckling för pedagogerna (Kompetensfredag) Vi har getts möjlighet till att träffa kollegor från andra

rektorsområden och ta del av deras tankar. Flyttas till övre stycket?

Lärplattorna har hjälpt oss att lättare dokumentera och reflektera tillsammans med barnen.

Vi har även minskat pappersutskrifter eftersom vi kan använda lärplattor istället. Alla pedagoger har snabb tillgång till bilder och mail.

Hur kommer ni att fortsätta arbeta och utveckla ert arbete med kompetensutveckling?

Med kompetensfredagarna, att få träffa andra kollegor och ta del av deras tankar för att utveckla vår verksamhet

5. Samverkan med omvärlden

Beskriv hur ni under den tid som ni har haft utmärkelsen har informerat och delat med er av era erfarenheter av arbetet för en hållbar utveckling och hur samarbetet med omvärlden har fungerat.

Så här har vi arbetat med samverkan med omvärlden:

Vi går till bokbussen/bibliotek för att låna böcker som barn och pedagoger kan söka inspiration i arbetet med hållbar utveckling och bibliotekarierna ger gärna råd och tips om bra böcker att låna.

På förskolan sorterar vi skräp tillsammans med barnen. När vi går på promenader i närmiljön plockar vi det skräp som vi hittar på marken och sorterar det tillsammans med barnen.

När förskolans kärl är fulla går vi till återvinningsstationen där barnen får sortera och kasta skräpet.

Förskolorna är med i olika projekt som handlar om hållbar utveckling t.ex. "Håll Sverige rent skräpplockardagar" och "Kartongmatchen".

I skogen kan vi se årstidernas alla växlingar. Vi upptäcker, reflekterar och lär oss att värna om vår natur. Vi vill att skogen ska bli en naturlig lekplats och har valt att gå till samma område varje gång för att lättare kunna följa naturens växlingar och synliggöra barnens lärande.

Vi har ett nära samarbete med föräldrarna på förskolorna där vi strävar efter en samsyn kring barnens bästa och vi är lyhörda för tankar och idéer. Föräldrar tar med sig material som vi kan återbruka på förskolan.

Vi går på teater och musikevenemang när det erbjuds.

Elever från gymnasiet och grundskolor gör sin praktik/prao på våra förskolor.

Vad har fungerat bra?

Barn och pedagoger uppskattar biblioteksbesöken.

Besöken i skogen har lett till att barnen upptäcker andra kamrater och fantasin stimuleras.

Barnen är medvetna och intresserade av vad som inte hör hemma i naturen.

Samverkan med föräldrar där vi strävar efter samsyn kring barnens bästa. Vi får respons från föräldrar att barnen tar med sina kunskaper hem.

Hur kommer ni att fortsätta arbeta och utveckla ert arbete med samverkan med omvärlden?

Vi kommer att fortsätta med besöken i skogen och på bibliotek/bokbuss.

Introducera flerspråkigt material, böcker, sånger och bilder så barnen tidigt kommer i kontakt med andra kulturer även om förskolan inte har barn med utländsk bakgrund.

Olika festligheter för familjerna där vi visar upp barnens arbete och förskolornas verksamheter

5. Måluppfyllelsen

Beskriv hur ni under de senaste tre åren som ni har haft utmärkelsen har arbetat med måluppfyllelse kopplat till aktuella styrdokument.

(Skriv i de gula fälten. De expanderar allteftersom ni skriver i dem.)

Vårt första mål: Lärmiljöer på förskolans gård.

Så här har vi arbetat med målet:

Genom att utgå från barnens erfarenhetsvärldar och utifrån det ge dem nya utmaningar och erfarenheter kan vi väcka nyfikenhet och intressen för hållbar utveckling där barnens egna intressen tas till vara. Genomgående under vårt arbete tillsammans med barnen ligger kommunikation, människosyn och lustfyllt lärande som en grund.

Vad har varit bra?

Vi har en varierande utemiljö där vi erbjudit barnen olika aktiviteter. Såsom utebygg, musiklek, utekök och kojbyggen, där vi använt oss av återbrukat material. Vi använder oss av vårt uterum till samlingar och lekstunder som ger gruppen sammanhållning och gemenskap. Skapat fler rum med hjälp av buskar och träd, så att barnen har möjlighet att leka mer ostört.

Vad kan vi utveckla och hur ska vi göra det?

Skapa miljöer där barnen får möjlighet att samarbeta och utveckla sociala förmågor och träna turtagande, samspel, samarbete konfliktlösning, empati, språk, ansvar, hänsyn mm. Detta sker på olika sätt i de olika arbetsgrupperna. Pedagogerna är närvarande och förebilder för barnen. Vi pedagoger ser varandra som resurser och inte konkurrenter. Vi delar in oss i mindre grupper för att kunna se varje enskilt barn. Arbetet kommer att utvecklas på olika sätt i de olika arbetsgrupperna, beroende på vad barnen visar intresse för.

"Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar sin förmåga att uttrycka sina tankar och åsikter och därmed få möjlighet att påverka sin situation." Lpfö 98

Vi vill utveckla utemiljön genom att bygga fler små rum och göra miljöerna mer lockande till lek och lärande. Här kan vi också skapa förutsättningar för nya sociala kontakter mellan barnen.

Vårt andra mål: Skapa hållbara material.

Så här har vi arbetat med målet:

Vi fortsätter skapa med "skräp" och gör barnen medvetna om att de återvinner material. Vi använder naturmaterial och återvinningsmaterial i lek och skapande. Barnen sorterar och tar ansvar att material plockas undan. Vi lär barnen att ta ansvar för vårt material och vara varsamma med det. Vi uppmuntrar barnen att göra saker till förskolan istället för att alltid ta hem. Uppmuntrar barnen att inte massproducera samt att saker man gör får ta tid.

Genom att vi eftersträvar giffri förskola har vi sett över materialet och sorterat bort elektronik och plast som luktar och är fet/kladdig, bildäck, gamla madrasser, engångshandskar m.m.

Vad har varit bra?

Att förskolan är på väg mot giffri miljö.

Stor medvetenhet kring hållbarhet och materialets beskaffenhet hos pedagogerna. Inköpsansvariga har fått utbildning kring inköp av giffritt material.

Vad kan vi utveckla, och hur ska vi göra det?

Producenter istället för konsumenter, skapa hållbara material tillsammans.
Det material som vi köper in till förskolan ska vara giffritt och av bra kvalitet så att de håller länge.
Skapa eget material tillsammans med barnen.

Vårt tredje mål: Kommunikation och samspel

Så här har vi arbetat med målet:

Vi jobbar med medvetet språkbruk, samarbetsövningar, sociala berättelser med barnen, pratar om känslor, uppmuntrar till att ge varandra positiv feedback både barn och pedagoger.
Pedagogerna är positiva förebilder i ord och handling då allt vi gör har betydelse.
Vi har jobbat fram ett medvetet och hållbart arbetssätt bl.a. genom att alla pedagoger har deltagit i läsecirkel kring boken "Hissad och Dissad" av Margareta Öhman och varit på föreläsning om låg affektivt bemötande av Peter Friberg "Hemmasittare, be-mötande och Stefan Einhorn "konsten att vara snäll.

Vad har varit bra?

Kollegiala lärandet med litteratursirkel där arbetslagen har diskuterat olika frågeställningar har gett utbyte i tankar och praktik samt verksamheten i barngrupperna.
Arbetet med hur vi ska vara mot varandra och vår värld sker ständigt i det dagliga arbetet med barnen.
Arbetet med TAKK (tecken som alternativ och kompletterande kommunikation) och bildstöd är sätt att ge alla barn bästa möjliga förutsättningar.

Vad kan vi utveckla, och hur ska vi göra det?

Vi strävar efter att barnen ska kunna göra sig förstådda i kommunikation och samspel. Därför kommer vi att fortsätta använda oss av TAKK och bildstöd i vårt dagliga arbete. Vi vill skapa kommunikativa mötesplatser i vår utemiljö. Använda utemiljön som ett lustfyllt lärorum som lockar till samtal och inspirerar till samarbete.
Fortsätta med det kollegiala lärande i olika former Bl.a. genom litteratursirkel kring boken Beteendeproblem i förskolan: om lågaffektivt bemötande av Bo Elvén Hejlskov & David Edfelt i samarbete med specialpedagog
Fortsätta med ett medvetet och tydligt förhållningssätt i dagliga arbete med barnen.

Vårt fjärde mål:

Så här har vi arbetat med målet:
Vad har varit bra?
Vad kan vi utveckla, och hur ska vi göra det?

Vårt femte mål:

Så här har vi arbetat med målet:
Vad har varit bra?
Vad kan vi utveckla, och hur ska vi göra det?

Bifoga gärna dokument som stöd för er ansökan.

Ifylld ansökan med ev. bilagor skickas via e-post till skolverket@skolverket.se

Ytterligare information kan fås via e-post av eva.engdell@skolverket.se